

Analyzing the Current Status of the Forensic Linguistics and Its Development Strategies in Cyber Linguistics

Soheila Asgari

Ph.D. Student of Linguistics, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Faezeh Farazandehpour*

Assistant Professor of Linguistics, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Jamshid Gholamloo

Assistant Professor of Criminal Law and Criminology, Faculty of Law and Political Science, University of Tehran, Iran.

farazandehpour@sbiau.ac.ir

DOI: 10.30495/CYBERLAW.2023.707360

Keywords:

Forensic
Linguistics,
Applied Linguistics,
Cyber Linguistics,
Criminology,
Governance

Abstract

Forensic linguistics is defined as the study and analysis of language in the legal field, which is introduced as a relatively new field compared to syntax, phonetics, semantics, phonology and other branches of linguistics. This branch is the link between linguistics and law, which is also related to fields such as semantics, pragmatics, discourse analysis, stylistics and vocabulary. In this branch, linguistic knowledge, analysis and methodology are also applied in legal and criminological situations, and without proper understanding of its current and future status, it is impossible to work in this field. Considering that Iran has small portion of the linguistics market in the cyberspace, solutions are needed with a view to expand it so that the appropriate policies can be developed for the above-mentioned branch. In this article, firstly, the linguistics history, development, importance and application and then its relationship with cyber linguistics are discussed and finally, by examining the harms and challenges of the online space, the current situation and drawing of the ecosystem of cyber linguistics, attempts have been made to explore the related challenges whereby it presents linguistic solutions to face them and that the role of the government in providing a suitable platform for this field is explained.

.This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license: (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

واکاوی وضعیت موجود زبان‌شناسی حقوقی و راهکارهای توسعه آن در زبان‌شناسی سایبری

سهیلا عسگری

دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

فائزه فرازنده‌پور*

استادیار گروه زبان‌های خارجی و زبان‌شناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

جمشید غلاملو

استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

farazandehpour@srbiau.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۰۵ شهریور ۱۴۰۲

تاریخ دریافت: ۱۰ خرداد ۱۴۰۲

چکیده

زبان‌شناسی حقوقی به‌عنوان مطالعه و تجزیه و تحلیل زبان در حوزه حقوقی تعریف می‌گردد که در مقایسه با نحو، آواشناسی، معناشناسی، واج‌شناسی و دیگر شاخه‌های زبان‌شناسی، به‌عنوان رشته‌ای نسبتاً جدید معرفی می‌شود. این شاخه رابط بین زبان‌شناسی و حقوق بوده که به حوزه‌هایی نظیر زبان‌شناختی در معناشناسی، کاربردشناسی، تجزیه و تحلیل گفتمان، سبک‌شناسی و واژگان نیز وابسته است. در این شاخه، دانش، تحلیل و روش‌شناسی موقعیت‌های حقوقی و جرم‌شناسی نیز اعمال می‌شود و فعالیت در آن بدون درک شایسته از موقعیت حال و آینده آن ناممکن است. با توجه به اینکه سهم ایران از بازار گستره زبان‌شناسی در فضای سایبری بسیار ناچیز بوده، از این رو باید راهکارهایی برای گسترش آن ارائه گردد تا سیاست‌هایی متناسب با شاخه مذکور تدوین گردد. در این مقاله نخست به تاریخ، توسعه، اهمیت و کاربرد زبان‌شناسی و سپس به ارتباط آن با زبان‌شناسی سایبری پرداخته است و در نهایت با بررسی آسیب‌ها و چالش‌های فضای برخط، وضع موجود و ترسیم زیست‌بوم حوزه زبان‌شناسی سایبری، به استخراج چالش‌های مربوط پرداخته و ضمن ارائه راهکارهایی زبان‌شناختی برای مواجهه با آنها، نقش حاکمیت در فراهم‌سازی بستر مناسب برای این حوزه تبیین می‌گردد.

کلید واژگان: زبان‌شناسی حقوقی، کاربردشناسی، زبان‌شناسی سایبری، جرم‌شناسی، حاکمیت

مقدمه

مطبوعات قانون توسط زبان وضع شده است، پس بدون زبان قانونی وجود ندارد. کلمه 'Forensic' در فرهنگ لغت انگلیسی آکسفورد به‌عنوان یک صفت و به معنای قانون و مورد استفاده در دادگاه‌های حقوقی است. زبان‌شناسی قانونی از ترکیب صفت (forensic) و اسم (linguistics) می‌باشد ولی با توجه به این نکته که معادل "زبان‌شناسی قانونی" معنای کاربرد یافته‌های زبان‌شناسی را در مسائل قضایی به ذهن شنونده متبادر نمی‌سازد و رشته‌های حقوق و زبان‌شناسی به‌عنوان دو رشته علمی دانشگاهی شناخته شده‌اند، درحالی که «قانون» به‌عنوان یک رشته علمی شناخته شده نیست، بهتر است معادل «زبان‌شناسی حقوقی» را برگزینیم (آقاگل زاده، ۱۳۹۰). از این تعریف می‌توان نتیجه گرفت که زبان‌شناسی رابطی بین زبان، جرم و قانون است. زبان‌شناسی حقوقی در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ با موارد مورد مطالعه پروفیسور مالکوم کولتارد^۱، به‌عنوان رشته‌ای متمایز در بریتانیا ابراز هویت و شروع به توسعه کرد. (سوارتویک^۲، ۱۹۶۸)، (پرکینز و گرت^۳، ۲۰۱۳) از اولین پژوهشگرانی بود که خواستار در نظر گرفتن زبان‌شناسی حقوقی به‌عنوان رشته‌ای متمایز شدند. کولتارد معتقد است که زبان‌شناسی حوزه‌ای بینا رشته‌ای حقوق و زبان‌شناسی است درحالی که (اولسن^۴، ۲۰۱۳) معتقد است زبان‌شناسی رابط بین علم زبان و حقوق است. (گائو^۵، ۲۰۱۰) در "بررسی و چشم‌انداز تحقیقات زبان‌شناسی حقوقی در چین" می‌نویسد اصطلاح "زبان‌شناسی" اولین بار توسط پروفیسور زبان‌شناسی (سوارتویک، ۱۹۶۸) در کتاب "گفته‌های ایوانز: موردی برای زبان‌شناسی حقوقی"^۵ به‌کاررفته است. او اولین کسی بود که اصطلاح حقوقی را معرفی کرد. در دهه ۱۹۸۰، زبان‌شناسان حقوقی استرالیا سعی کردند ابزارهای زبانی و اجتماعی را در پرونده‌های حقوقی اعمال کنند. در سال ۱۹۸۸ اداره پلیس جنایی فدرال آلمان ۶ کنفرانسی دو روزه در زمینه زبان‌شناسی حقوقی برگزار می‌کند. اولین سمینار بریتانیایی در زمینه زبان‌شناسی حقوقی در دانشگاه بیرمنگام در سال ۱۹۹۲ و با حضور نمایندگانی از استرالیا، برزیل، ایرلند، هلند، یونان، اوکراین، آلمان و بریتانیا برگزار شد. علاوه بر این، اولین دوره کارشناسی ارشد در زبان‌شناسی حقوقی در دانشگاه کاردیف در سال ۱۹۹۹ معرفی شد و مرکز زبان‌شناسی حقوقی در دانشگاه استون^۶ بیرمنگام تأسیس شد. در سال ۱۹۹۳، انجمن بین‌المللی زبان‌شناسی^۸ (IAFL) و باهدف دورهم‌آیی کسانی که بر روی تمام ابعاد حقوق و زبان کار می‌کنند تأسیس شد. زبان‌شناسی در حال حاضر تا حد زیادی به‌عنوان رشته‌ای متمایز شناخته شده و دامنه آن در سراسر جهان گسترش یافته و در حوزه‌های قضایی و زمینه‌های مختلف به رسمیت شناخته شده و مورد استفاده قرار گرفته است.

زبان‌شناسی کاربردی و اجتماعی می‌تواند فراتر از قلمروهای سنتی آموزش زبان و ترجمه ماشینی رفته و در زمینه‌های حقوقی یا جرم‌شناسی نیز کاربرد داشته باشد. جرائم سایبری به‌شدت بر ارتباطات به‌ویژه ارتباطات متنی متکی هستند و بیشتر به شکل برخط آشکار می‌شوند. امروزه فرصت‌های جدیدی برای جمع‌آوری شواهد یا داده‌ها برای محققین و همین‌طور زبان‌شناسان حقوقی فراهم شده است. زبان‌شناسان حقوقی روی فناوری‌های نوظهور از پیامک‌های تلفنی گرفته تا موارد جدیدتر مربوط به توییت‌ها و دیگر پیام‌های فضای برخط و

۱ Malcolm Coulthard

۲ Jan Svartvik

۳ Perkins & Grant

۴ Gao

۵ The Evans Statements: A Case for Forensic Linguistics

۶ BKA

۷ Aston University

۸ International Association of Forensic Linguists (IAFL)

برنامه‌های فضای سایبری کار می‌کنند. به دلیل این‌که هر دو حوزه دائماً در حال تکامل هستند، پوشش دادن تمامی زمینه‌های تحقیقاتی جرائم سایبری که زبان‌شناسی حقوقی می‌تواند در آن‌ها نقش داشته باشد غیرممکن است.

در این مقاله مطالب به شکل سه موضوع کلیدی بیان خواهد گردید نخست ویژگیهای کاربرد شناسی و زبان شناسی حقوقی که از شاخه‌های زبان شناسی کاربردی می‌باشد و نیز برخی از حوزه‌های کلیدی که در آن‌ها استفاده از زبان‌شناسی حقوقی مستند شده است را معرفی می‌کند و در خصوص اهمیت و موارد استفاده بیشتر آن در آینده بحث می‌کند. سپس با تعریفی از فضای سایبری و جرایم سایبری ویژگیهای این فضا و جرایم موجود در آن تبیین و روشن می‌گردد. در مرحله سوم، می‌توان گفت علاوه بر وجود عدالت کیفری، عدالت ترمیمی و تدابیر پیشگیرانه برای جلوگیری از ارتکاب جرایم فضای سایبری که به آنها اشاره می‌شود، نقش زبان‌شناسان و زبان‌شناسی سایبری که حوزه‌ای نوظهور در زبان‌شناسی است توضیح داده خواهد شد. علاوه بر این، نشان می‌دهد که چگونه زبان‌شناسان حقوقی می‌توانند به توسعه سیستم‌هایی که کاربردهای عملی برای پرونده‌های جرائم سایبری دارند، کمک کنند. پیام کلیدی این مقاله برای پلیس، متخصصان امور تحقیقاتی جرم، جرم‌شناسی و سایبری، این است که آگاهی از چستی زبان‌شناسی حقوقی و کاربرد آن می‌تواند در تحقیقات جرائم سایبری استفاده شود، بنابراین با توجه به اهمیت روزافزون این موضوع در دنیا و بالطبع در ایران، در این پژوهش ضمن تبیین اهمیت موضوع به راهکارهای توسعه حوزه زبان‌شناسی حقوقی و ارائه راهکارهای توسعه آن در زبان‌شناسی سایبری در کشور می‌پردازیم. می‌توان با نگاهی خاص به خصوصیات فضای سایبری، ابزارها و مکانیسمها را به کارگرفت تا بتوان به جامعه‌ای که دارای تخلفات سایبری کمتر است دست یافت و به استفاده صحیح و ایمن از این فضا در آینده امیدوار داشت.

این مقاله به روش توصیفی تحلیلی است که به منظور دستیابی به اهداف، از روش مطالعه کتابخانه‌ای استفاده شده است. در این روش منابعی نظیر مقالات و مستندات زبان‌شناسی حقوقی و حقوق و جرم‌شناسی مورد بررسی قرار گرفته است. از مهم‌ترین اقدامات صورت گرفته در این پژوهش شناسایی روند زبان‌شناسی حقوقی در جهان و شناخت موقعیت آن در ایران، ارتباط این حوزه با زبان‌شناسی سایبری و درک چالش‌های پیش رو، شناسایی نقش دولت در فراهم‌سازی بستری مناسب برای بومی‌سازی و توسعه این دو حوزه در کشور می‌باشد.

۱. پیشینه

زبان‌شناسی حقوقی (قانونی) در کشورهای توسعه یافته نظیر انگلستان، کانادا و آمریکا پیشرفت چشمگیری داشته و راهگشای بسیاری از مسائل مربوط به دو رشته زبان‌شناسی و حقوق بوده است. ولی به نظر می‌رسد که در ایران این رشته تا حد زیادی ناشناخته مانده و تا اندازه‌ای توجه به تأثیرات آن در حوزه فضای مجازی که فضایی نوظهور، گسترده و بسیار سریع ارتقا یافته و فضاها و امکانات جدیدی در آن بوجود آمده، مورد غفلت واقع شده است و تا کنون در ایران هیچ اقدامی درباره موضوع زبان‌شناسی سایبری که می‌توان آن را ذیل مجموعه زبان‌شناسی حقوقی برشمرد، صورت نگرفته است.

(لی^۹، ۲۰۱۱)، می‌نویسد نظر به اینکه زبان‌شناسان حقوقی تحلیلی عینی با اطلاعاتی دقیق را به جامعه حقوقی ارائه می‌دهند تا از محکومیت ناعادلانه یا تبرئه جنایتکاران جلوگیری شود، مسئولیت اخلاقی و حرفه‌ای خاصی دارند. او می‌افزاید زبان‌شناسی عبارتی پوششی برای متخصص زبان به‌عنوان یک متخصص حقوقی است. از دیدگاه وی، یافتن سرنخ‌ها و ارائه نظر دو وظیفه زبان‌شناس حقوقی است که در اینجا سرنخ به معنای شواهد زبانی برای دادگاه یا هیئت‌منصفه است. سرنخ‌های زبانی عبارتند از سن، جنسیت، پیشینه اجتماعی و جغرافیایی نویسنده و گوینده که به شکل‌گیری نظر رسمی دادگاه کمک می‌کند که این کار مبتنی بر دانش و تجربه متخصص می‌باشد.

(کورا^{۱۰}، ۲۰۱۳)، معتقد است زبان‌شناسی حقوقی علمی است که نقاط تلاقی بین حوزه‌های زبان و حقوقی را مطالعه می‌کند و به نوبه خود از نظر ماهیت دارای جهت‌گیری زبانی است. افرادی که درگیر مسایل و فرآیندهای حقوقی هستند مانند وکلا، قضات، پلیس و اعضای هیئت‌منصفه، از به دست آوردن دانش و آگاهی از دانش زبانی این حوزه سود زیادی می‌برند. وی می‌افزاید زبان وسیله ارتباطی بین مجریان قانون و مقامات، از یک‌سو، و مظنونان و شاهدان، از سوی دیگر است که در زبان‌شناسی حقوقی باید مورد توجه قرار گیرد.

طبق نظر (کولتارد و همکاران، ۲۰۱۳) دو تعریف محدود و گسترده از زبان‌شناسی حقوقی وجود دارد. در بخش محدود، زبان‌شناسی حقوقی به‌عنوان شاهد تعریف می‌شود، مثلاً زبان‌شناس حقوقی به‌عنوان شاهد کارشناس (متخصص) که مجهز به ابزار و امکانات دانش، مهارت، تجربه، آموزش و تحصیل است، کار می‌کند و مدل گسترده شامل سه حوزه زبان حقوق نوشتاری، تعاملات گفتاری در دادرسی‌های حقوقی، پرونده‌های قانونی و زبان به‌عنوان مدرک و شاهد است. کولتارد به نقل از درین ۱۱ و همکاران بر اهمیت زبان‌شناسی حقوقی به‌عنوان « قانون استفاده از زبان به‌طور کلی و قانون به‌طور خاص » تأکید می‌کند.

(خویی و همکاران، ۲۰۱۴) معتقدند، زبان حقوقی یک ژانر متمایز در زبان است، زیرا بر شکل، محتوا و تفسیر یک پیام حقوقی تأثیر می‌گذارد.

(گرنٹ و همکاران، ۲۰۱۴)، این‌گونه بیان می‌کنند که امروزه زبان‌شناسی حقوقی به‌طور گسترده‌ای به‌عنوان یک علم شناخته‌شده است. بسیاری از نشریات و انجمن‌های تخصصی در این خصوص وجود دارد. انجمن بین‌المللی زبان‌شناسی حقوقی نیز باهدف گردهمایی متخصصینی که بر روی تمام ابعاد حقوق و زبان فعالیت می‌کنند، تأسیس شد و برای ترویج و توسعه تحقیقات، کاربرد و اصول شهادت کارشناسان حوزه، ارائه شواهد زبانی و تفاسیر قانونی تلاش می‌کند. می‌توان گفت از طریق زبان است که می‌توان جرائم زبانی، شواهد زبانی و استدلال قانونی را انجام داد. هدف نهایی این است که استانداردهایی در این حوزه طراحی و ایجاد بشود تا کارشناسان زبان‌شناسی حقوقی بتوانند در این زمینه به بلوغ رسیده و فعالیت بهتری داشته باشند. " انجمن بین‌المللی آواشناسی حقوقی " نیز تأسیس و به‌تدریج نیاز به نشریات در این زمینه احساس شد و مجله کلیدی در این زمینه به نام "مجله بین‌المللی سخن، زبان و حقوق" ^{۱۱} منتشر شد.

(اولسون، ۲۰۱۴)، بر این عقیده است که حقوقدانان و زبان‌شناسان حقوقی باید در راستای منافع عدالت با یکدیگر همکاری کنند. او می‌افزاید که این وظیفه زبان‌شناسان است که درک خود را از قوانین بین‌المللی، مسائل حقوق بشر بین‌المللی و رابطه بین قانون و زبان در سراسر جهان گسترش دهند.

در پیشینه پژوهشگران داخلی، تحقیقات چندانی در مورد موضوع مذکور به چشم نمی‌خورد.

(آقاگل زاده، ۱۳۹۱) معتقد است نظام‌های قضایی کشورها با یکدیگر متفاوتند، ولی زبان، واژگان، نوع روایت پردازی و توانایی درک و فهم اشخاص دخیل در بررسی پرونده‌های قضایی و در کل رابطه زبان و ارتباطات می‌تواند در فرآیند امور قضایی مؤثر باشد که فراتر از نظام‌های خاص حقوقی است و برای همه کشورها تقریباً مشترک است.

بنا بر گفته (مؤمنی، ۲۰۱۱)، زبان‌شناسی حقوقی با نگاهی نو می‌تواند به بررسی چنین جرائمی بپردازد. او معتقد است که جرائم زبانی زیر بخشی از جرم‌شناسی و زبان‌شناسی است که برای مثال فعالیت در این زمینه را می‌توان با تجزیه و تحلیل مکالمه بین تعامل‌کنندگان و با

۱۰ Correa

۱۱ Derin, Evizareza, Deliani and Humuddin

۱۲ The International Journal of Speech, Language and the Law

تمرکز برکنش‌های گفتاری انجام شده، انجام داد. پلیس، متخصصان امور تحقیقاتی جرم، جرم‌شناسی و سایبری، می‌توانند از زبان‌شناسی و کاربرد آن در تحقیقات جرائم سایبری استفاده کنند. وی با عنوان کردن مثالی به این نکته اشاره می‌کند که بازجویی به‌عنوان یکی از فعالیت‌های مهم پلیس است که در آن اصول مختلف زبان‌شناسی از جمله اصول همکاری، طرح‌واره‌های ذهنی، قالب‌های ذهنی و طرح‌نوشته‌ذهنی، بافت حقوقی، استلزام، تلویح و بسیاری از اصول دیگر کاربرد دارند. استفاده از اصول زبان‌شناسی حقوقی می‌تواند به روند بازجویی موفق کمک کند و اجازه ندهد بازجویی به بی‌راهه کشیده شود.

۲. مفاهیم نظری

۲.۱. کاربرد شناسی

کاربردشناسی شاخه‌ای از علم زبان‌شناسی است که به مطالعه معنای موردنظر گوینده یا نویسنده و تعبیر و تفسیر آن توسط شنونده یا خواننده می‌پردازد " (روزبه، آقاگل‌زاده، عامری، ۱۳۹۶). کاربردشناسی به‌عنوان یکی از زیرشاخه‌های زبان‌شناسی به بررسی معنی پاره‌گفتارها در درون بافت می‌پردازد تا به معنای معناشناختی واژه‌ها و عبارات. پاره‌گفتارهایی که با ارجاع به ویژگی‌های به‌خصوص بافت، از جمله موقعیت، افراد مشارک در کلام و پیش‌زمینه‌ای که گویندگان نسبت به موضوع و یکدیگر دارند، امکان ایجاد یک معنی به‌خصوص را فراهم می‌کنند. کاربردشناسی مطالعه منظور و مقصود گوینده است (گرین، ۱۹۹۶: ۳۵). آقا گل‌زاده (۱۷:۱۳۹۱)، این‌گونه استدلال می‌کند که " زبان‌شناسی کاربردی به کار گرفتن نظریه‌ها، مفاهیم و یافته‌ها و راهبردهای زبان‌شناسی نظری است در کلیه حوزه‌هایی که به انحای مختلف با کارکرد بی‌واسطه زبان سروکار دارند " امروزه زبان‌شناسی کاربردی جایگاه ویژه‌ای در مطالعات زبان‌شناسی دارد. در این رویکرد، تلاش زبان‌شناسان این است که علاوه بر مطالعه چالش‌ها و مسائل موجود در زبان‌شناسی که در گذشته بررسی می‌شد، دامنه مطالعات زبان‌شناسی را وسیع‌تر کرده و در حوزه‌هایی نظیر تجارت، مدیریت، پزشکی، علم حقوق و مسائل اجتماعی همچون فضای مجازی گسترش دهند.

۲.۲. حقوق زبانی^{۱۳}

حقوق انسانی، مدنی فردی و جمعی در انتخاب زبان یا زبان‌ها برای برقراری ارتباط در یک فضای خصوصی یا عمومی را حقوق زبانی می‌گویند. داشتن زبان شخصی در فعالیت‌های حقوقی، اداری و قضایی، آموزش زبان و رسانه و انتخاب آزادانه توسط افراد ذینفع از جمله حقوق زبانی است. حقوق زبان قوانینی هستند که مؤسسات دولتی یا خصوصی با توجه به کاربرد در مسایلی نظیر خدمات عمومی، آموزش، دادگاه و قانون‌گذاری، مهاجرت و تابعیت، سیاست‌گذاری می‌کنند. حقوق زبانی بخشی جدایی‌ناپذیر از حقوق بشر است^{۱۴}.

۲.۳. زبان‌شناسی حقوقی

زبان‌شناسی شاخه‌ای از زبان‌شناسی کاربردی است که قانون را به فرآیندهای حقوقی پیوند می‌دهد، این حوزه از زبان به چگونگی کاربرد یافته‌های زبان‌شناسی در سیستم قضایی می‌پردازد (آقا گل‌زاده، ۱۳۹۱). (کولتارد و همکاران، ۲۰۱۱) اظهار می‌دارند که حوزه زبان‌شناسی حقوقی به سه دسته کلی تقسیم می‌شوند: زبان حقوقی نوشتاری (به‌عنوان مثال تجزیه و تحلیل، نحوه تفسیر و درک دستورالعمل‌ها)، زبان حقوقی گفتاری (مانند تجزیه و تحلیل قدرت در مصاحبه‌ها) و دسته سوم زبان‌شناسی تحقیقاتی (نظیر ارائه شواهد که بیشترین ارتباط با فعالیت‌های صورت گرفته در حوزه تحقیقات جرائم سایبری را دارد). (ساجدی، ۲۰۱۴) می‌گوید زبان‌شناسی عبارت است از کاربرد دانش علمی در پرونده‌های مدنی و جنایی مانند مصاحبه با مظنونین، شاهدان و در زبان وکلا و شاهدان در دادگاه‌های حقوقی، محاکمات،

^{۱۳} Language right

^{۱۴} <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/resources/periodicals/diversities/past-issues/vol-3-no-1-2001/language-rights-as-an-integral-part-of-human-rights/>

تحقیقات و احکام است. آقا گل زاده به نقل از کریستال ۱۵ (۲۰۰۳) و (اولسن^{۱۶}، ۲۰۰۶) می‌گوید زبان‌شناسی حقوقی استفاده از تکنیک‌های زبانی برای جستجو و یافتن جرائمی است که در آن داده‌های زبانی قسمتهایی از شواهد آن را تشکیل می‌دهند، بنابراین زبان‌شناسی کاربرد زبان در بافت حقوقی است.

شاخص‌های زبان‌شناسی اجتماعی مستقیماً از حوزه زبان‌شناسی اجتماعی نشأت می‌گیرد و بر این مفهوم استوار است که برون داد زبانی فرد تحت تأثیر تعدادی از عوامل اجتماعی از جمله سن، جنسیت، پیشینه جغرافیایی، سایر زبان‌هایی که صحبت می‌کند و وضعیت تحصیلی حاصل می‌شود. هدف زبان‌شناس حقوقی ارزیابی اطلاعات درباره یک نویسنده ناشناس یا منشأ متن و گفتار است. یک زبان‌شناس ممکن است مشاهدات روان‌شناختی درباره نویسنده یا مقاصد او نداشته باشد، اما بسته به ویژگی‌های متن ممکن است بتواند خاستگاه یا پیشینه اجتماعی نویسنده را توصیف کند. (کنیفکا^{۱۷}، ۱۹۹۶)، (لئونارد^{۱۸}، ۲۰۰۵)، (شیلینگ^{۱۹} و همکاران، ۲۰۱۵) می‌گویند مشخصه‌های زبان‌شناسی اجتماعی به‌طور وسیعی با ارتباطات رایانه‌ای مورد استفاده قرار گرفته است، و موارد مستند متعددی از سودمند بودن آن برای نتیجه یک پرونده و ارائه شواهد و ادله قضایی وجود دارد. بعید است که نتیجه‌گیری در مورد پیشینه اجتماعی احتمالی یک نویسنده ناشناس برای ارائه شواهد در دادگاه هرگز به‌اندازه کافی و قطعی نباشد، اما می‌توان از آن‌ها به‌صورت تحقیقاتی استفاده کرد.

زبان‌شناسان حقوقی در حوزه زبان‌شناسی تحقیقی و ارائه شواهد، وظایف مختلفی در موضوعاتی نظیر تجزیه و تحلیل تطبیقی تألیف و تشخیص اسناد مکتوب مخدوش و تشخیص نویسنده آنها، بررسی پروفایل‌های اجتماعی زبانی افراد، تعاملات اجتماعی، بررسی معانی تعیین‌کننده، اختلافات و مناقشات علائم تجاری و نقض حق نشر انجام می‌دهند. در واقع به این معنی است که زبان‌شناسان حقوقی به‌عنوان شاهد و کارشناس متخصص فعالیت می‌کنند. درک ویژگی‌های بالقوه زبانی می‌تواند به محققان کمک کند که چه زمانی و چگونه در تجزیه و تحلیل زبان‌شناسی می‌تواند استفاده شود. اکثر زبان‌شناسان حقوقی که در حوزه جرائم سایبری فعالیت می‌کنند افراد آکادمیک در این حوزه بوده و اصولاً در سه حوزه اصلی پرونده‌ها، تحقیق و تدریس می‌توانند فعالیت کنند. لذا، فعالیت در این سه حوزه، کاربرد زبان‌شناسی حقوقی را افزایش داده و لذا موفقیت بیشتری در تحقیقات جرائم سایبری و ایجاد عدالت حاصل خواهد شد.

پراساناشو^{۲۰} (۲۰۱۲) در مقاله "حقوق و زبان‌شناسی" می‌نویسد در میان چندین حوزه زبان‌شناسی که در قرن گذشته ظهور کرده یا اهمیت یافته‌اند، رشته زبان‌شناسی حقوقی حوزه‌ای میان رشته‌ای در حقوق، زبان‌شناسی و ارتباطات است که چشم‌انداز و حوزه‌ای نوظهور در زبان‌شناسی است، این رشته جدید به قانون، زبان و چندین تخصص دیگر مانند ادبیات، روان‌شناسی، ارتباطات و علوم اجتماعی تعلق دارد. حقوق و زبان‌شناسی می‌توانند والدین علم زبان‌شناسی و سایر حوزه‌های فوق‌الذکر باشند. در واقع، علم زبان‌شناسی حقوقی در ایران چندان شناخته‌شده نیست. با این وجود این رشته به‌عنوان زیرشاخه‌ای جدید از زبان‌شناسی است و با اهداف حقوقی موجود در نظام قضایی هم‌راستا شده، می‌تواند کاربرد بسیاری در نظام قضایی داشته باشد.

۳. ابزارهای کاربردی زبان‌شناسی حقوقی

۳.۱. آواشناسی

۱۵ David Crystal

۱۶ John Olsson

۱۷ Kniffka

۱۸ Leonard

۱۹ Schilling & Marsters

20 Prasannanshu

شناسایی هویت گوینده از طریق شناسایی صدا و تجزیه و تحلیل مطالب شنیداری است. زبان هر فردی با مجموعه خاصی از ویژگی‌ها و کیفیت‌های گفتار مشخص می‌شود که سبک گفتار یک فرد را مشخص می‌کند. آواشناسی حقوقی برای شناسایی گوینده از طریق لهجه، تلفظ، پیشینه جغرافیایی استفاده‌شده و از طریق تجزیه و تحلیل نوارهای ضبط‌شده به تعیین شباهت‌ها و تفاوت‌های بین گویندگان کمک می‌کند، به‌عنوان مثال، تعیین اینکه آیا صدایی که به شکل تهدیدآمیز ضبط‌شده مربوط به متهم است یا خیر، که به آن آواشناسی حقوقی نیز گفته می‌شود. آواشناسی حقوقی علمی است که به شناسایی گوینده می‌پردازد، به‌ویژه هنگامی که اختلاف نظر بر روی صدای گوینده وجود دارد، بنابراین، ضبط صدا های مورد مناقشه/مظنون را با یک یا چند صدای ناشناس مقایسه می‌کند. آواشناسان از ترکیبی از ابزارها و روش‌های شنیداری و صوتی استفاده می‌کنند. دانیل جونز یکی از پیشگامان علم آوایی است که یکی از رویکردهای اولیه او استفاده از طیف نگار بود و بعداً به‌عنوان تکنیک چاپ صدا شناخته شد در واقع در طول جنگ جهانی دوم مورد استفاده قرار گرفت که مکالمات زبانی یکسان گویندگان مختلف را برای تعیین اینکه آیا آن‌ها به یک گوینده تعلق دارند یا خیر مورد تجزیه تحلیل قرار می‌داد.

۳.۲. نحو

شناسایی نویسنده مظنون و مؤلف متن، مناقشه پیرامون تألیف و تشخیص اسناد مکتوب مخدوش است (از طریق مقایسه متن نوشته‌شده با نمونه‌های نوشتاری شناخته‌شده و تعیین اینکه چه کسی یک متن خاص را نوشته است) که گاهی اوقات به آن سبک‌های حقوقی نیز گفته می‌شود.

تجزیه و تحلیل کلام گفتمان حقوقی: تحلیل ساختار نوشتاری یا گفتاری که از طریق بکارگیری اصول منظورشناسی، کاربردشناسی و تجزیه و تحلیل محتوای پیام های متنی، وبلاگ‌ها، انجمن‌ها، بررسی محتوای جاسوسی‌های سایبری و مدخل‌های آن‌ها و شناسایی عاملان تهدید، باج‌خواهی و هرگونه اسناد مربوط به امور کیفری، بررسی اظهارات کلامی، بررسی مسایل قدرت، قضاوت و پیش داوری، تحلیل بافت کلامی می‌باشد.

۳.۳. معناشناسی

عبارت است از خواندن و تفسیر متن کنوانسیون‌ها، قراردادها، مقررات، قوانین اساسی، نظامنامه‌ها و قابل فهم نمودن آنها.

۳.۴. مهارت‌های زبانی

خواندن و فهم متون که یکی از مشکلات قضات است، تفسیر و ترجمه همزمان در دادگاه، ترجمه اسناد و اظهارات حقوقی.

۳.۵. گویش‌شناسی

تجزیه و تحلیل منشأ زبانی و گویش‌شناسی برای تعیین زبان‌مادری و شناخت مظنون از طریق لهجه، زبان یا گویشی که شخص صحبت می‌کند، انجام می‌شود) که معمولاً به آن گویش‌شناسی حقوقی می‌گویند.

کاربرد شناسی: تحلیل صحت زبانی، حقیقت یابی زبانی برای تعیین اینکه آیا یک گوینده یا نویسنده حقیقت را می‌گوید اشاره دارد. دسترسی به قصد و نیت مجرم به ارتکاب جرم و یافتن سرخ.

کنش‌های گفتاری: پیشنهاد، اجتناب، رد، قبول، عذرخواهی و غیره از جنبه‌های کنش‌های گفتاری هستند که در رسیدگی به دعاوی کیفری نقش عمده ای ایفا می‌کنند. بر طبق اظهارات آستین ۲۱، برخی از افعال اطلاع‌رسانی می‌کنند یعنی می‌گویند این عمل در حال صورت گرفتن است. به‌عنوان مثال، اگر کسی می‌گوید "من قول می‌دهم"، او در واقع عمل قول دادن را انجام می‌دهد، ولی برخی اعمال دیگر را نمی‌توان انجام داد به‌عنوان مثال، عمل دروغ گفتن را نمی‌توان انجام داد. (خوبی و همکاران، ۲۰۱۴) می‌گویند موضوع فوق بدین معناست

که همه اعمال را نمی‌توان با گفتار مستقیم انجام داد، بلکه گاهی اوقات به‌طور غیرمستقیم انجام می‌شوند. نیت درکنش گفتاری، همراه با محتوای گزاره‌ای نقش بسزایی دارد. این‌ها زبان شناسان حقوقی را قادر می‌سازند تا اهداف و باورهای سخنگو را شناسایی کنند. کنش‌های گفتاری و اصول همکاری در مکالمه در محکومیت‌های جنایی یا تبرئه نیز مؤثر هستند. (تیرسما^{۲۲} و همکاران، ۲۰۱۲) می‌افزایند به‌عنوان مثال، اگر قانون گفتار اثر ارعاب را نداشته باشد، حتی اگر سخنگو قصد تهدید را داشته باشد، تهدید نیست.

۴. زبان حقوقی

زبان وسیله‌ای ارتباطی میان مجریان قانون و مظنونان/شاهدان و واسطی برای استدلال‌های قانونی در دادگاه است. طبق نظر گیبون^{۲۳}، حقوق نهادی کاملاً زبانی است، یعنی قوانین با زبان تدوین و تفسیر می‌شوند. زبان است که حقوق را قادر به فعالیت می‌سازد و آن را محدود می‌کند. علاوه بر این، بسیاری از افراد زبان حقوقی را به خاطر اصطلاحات خاص آن دشوار می‌دانند، با توجه به اینکه این متخصصین قادرند این متون را تسهیل و قابل فهم نمایند، درک آن برای زبان شناسان حقوقی می‌تواند ساده و آسان باشد. زبان حقوقی مشتمل بر دو بخش زبان حقوقی گفتاری و زبان حقوقی نوشتاری است. زبان گفتاری حقوقی زبان ارتباطی و پویای دعاوی حقوقی است که عبارت از تعاملاتی است که در تحقیقات پلیس، مصاحبه‌ها و تعاملات درون دادگاه رخ می‌دهد. تعاملات نقش مهمی در رویه‌های قانونی بازی می‌کنند. بنابراین، تحقیقات جدید در ابتدا بر روی تعامل پلیس و مظنونان - قبل، حین و بعد از دستگیری - انجام می‌شود. ثانیاً، پس از تعاملی که با افراد آسیب‌پذیر به‌عنوان متهم یا شاهد اتفاق می‌افتد تحقیقات صورت می‌گیرد. زبان حقوق نوشتاری مشتمل بر مدارک حقوقی، قراردادهای، نظامنامه‌ها و کنوانسیون‌ها و ... است. طبق نظر (کورا، ۱۹۸۹) در تحقیقات تعاملاتی و برای داشتن یک ارتباط مؤثر باید از چهاراصل همکاری در گفتار پیروی کرد. این اصول به بازیگران گفتار کمک می‌کنند تا تکنیک‌ها و پیچیدگی‌های هر تعامل را درک کنند.

۵. وظایف زبان شناسان حقوقی

۵.۱. ارائه شواهد

زبان شناسان حقوقی به‌عنوان کارشناس (متخصص) خبره و شاهد شناخته شده و می‌توانند در تحقیقات شواهد و توصیه‌هایی برای کمک به پلیس ارائه دهند و در شناسایی مؤلف، نویسنده متن ناشناس و مبهم کمک کنند. در تجزیه و تحلیل پیامک‌های تلفن همراه، توییت و سایر متن‌های کوتاه کمک زبان شناس حقوقی تأثیر بسزایی دارد. مثلاً زمانی که شخصی گم شده و یا فوت شده است، اما تلفن همراه او همچنان به ارسال پیام ادامه می‌دهد. زبان شناسان حقوقی به‌عنوان مشاور تلاش می‌کنند تا دریابند که پیام‌های مشکوک متعلق به همان شخص مخاطب است یا خیر. پروفیسور کولتارد در این زمینه از متخصصین بسیار خبره است. شاخص‌های زبان‌شناسی اجتماعی به‌طور مستقیم با این کاربرد زبان‌شناسی حقوقی ارتباط دارند.

۵.۲. تشخیص نویسنده

زمانی که اختلاف نظر در یک یا چند متن و یا نویسنده وجود دارد، نظر زبان شناسان حقوقی پرسیده می‌شود. در این مورد، زبان شناسان به دنبال الگوهای زبانی در تمام سطوح نظیر واژگان، نحو، دستور زبان، معنی‌شناسی، نشانه‌شناسی و نوشتار (املاء) هستند و بر اساس الگوهای استفاده از عناصر مختلف زبانی (املاء، نقطه گذاری، واژگان، نشانگرها، عبارات و غیره) ویژگی‌های گویشی نویسنده و همچنین

تعریف ویژگی‌های اصطلاحات، بسامدهای واحدهای مشخص شده در متن نیز بررسی و تعیین می‌شوند (سیلوا^{۲۴}، ۲۰۱۴). متون مشکوک و متون مورد مناقشه برای مقایسه، کارشناسی و داوری به زبان شناسان حقوقی داده می‌شوند. متون مورد مناقشه می‌تواند خواسته‌ها، نامه‌های تهدیدآمیز، یادداشت‌های خودکشی، پیام‌های برنامه‌هایی نظیر توییت‌ها، فیس‌بوک و واتساپ باشد. در متون کوتاه‌تر، کار پیچیده‌تر است ولی هنگامی که متن طولانی است، کشف ویژگی‌های متمایز متن یا نویسنده آسان‌تر می‌شود. به گفته (کولتارد، ۲۰۱۰)، هر زبان مادری زبان متمایز خود را در سطوح گفتاری و نوشتاری دارد که به آن لهجه می‌گویند. نظر به اینکه هر فردی لغات، ترجیحات واژگانی و دستوری، تلفظ و لهجه خود را دارد، لذا زبان شناسان به راحتی می‌توانند ردپای زبانی مظنون را تشخیص دهند. با توجه به اینکه هر شخصی اثر انگشت، دستخط خاص و متمایز خود را دارد در تجزیه و تحلیل زبانشناسی حقوقی از دست خط در نسخه‌های خطی برای کشف جعل استفاده می‌شود. سامیت کومار و سوربھی (ماتور^{۲۵}، ۲۰۱۸) می‌نویسند شناسایی ویژگی‌های زبانی خاص که نویسنده را از دیگری متمایز می‌کند، در مواردی مانند یادداشت‌های باج گرفتن، نامه‌های تهدیدآمیز و وصیت‌نامه کمک زیادی به تعیین هویت نویسنده متن مورد مناقشه می‌کند. این ویژگی‌های متمایز سبکی در متون نوشته شده توسط نویسندگان در بسیاری از زمینه‌ها تکرار می‌شود که به آن‌ها نشانگرهای سبکی می‌گویند. مثلاً در نوشتن یک متن نحوه ایجاد حاشیه، پاراگراف، درج شماره صفحه، عناوین، نحوه تأکید آن‌ها بر برخی کلمات یا عبارات، چه با استفاده از حروف برجسته، ایتالیک یا زیرخط و زیر عنوان‌های نویسندگان، استفاده متفاوت از واژگان، انتخاب واژگان و دستور زبان، ترجیح در استفاده از زمان‌های خاص از یکی به دیگری متفاوت است. علاوه بر این، برخی از نویسندگان املاي اشتباه برخی از کلمات را در ذهن خود تثبیت می‌کنند و در عملکرد آن‌ها منعکس می‌شود. فراوانی و تکرار برخی از کلمات، ساختارها، ترکیب‌ها و دسته‌های واژگانی از ویژگی‌های سبکی متمایز است. (کورا، ۲۰۱۳) می‌گوید پرداختن به این ویژگی‌ها حوزه سبک‌شناسی حقوقی است که به شناسایی تألیف متون مورد مناقشه کمک می‌کند و به آن استایلو متری نیز می‌گویند. این در هر دو زمینه متون نوشتاری و گفتاری مفید است. (آریانی و همکاران، ۲۰۱۴) می‌نویسند از تحلیل علمی در تعیین و اندازه‌گیری محتوا و معنا استفاده می‌کنند که در شناسایی تألیف و سرقت ادبی مفید است. قابل ذکر است که زبان‌شناسی حقوقی در تشخیص سرقت ادبی بسیار موفق بوده است. (کولتارد، ۲۰۱۰) به این کار "چهل تکه ۲۶" می‌گوید. سرقت ادبی در واقع استفاده غیرقانونی از متون دیگران است. وی می‌افزاید چک کردن سرقت ادبی در همان زبان، به ویژه با وجود محصولات نرم‌افزاری جدید آسان است، اما اگر متن از یک زبان به دیگری ترجمه شده باشد، مقایسه مستقیم با متن اصلی دشوار می‌شود.

۵.۳. تشخیص صدا

زبان شناسان حقوقی می‌توانند یک گوینده ناشناس را در یک مکالمه تلفنی شناسایی کنند، به ویژه کسانی که تهدید، اخاذی، توطئه و باج‌خواهی می‌کنند. (گرنٹ، ۲۰۱۲) می‌گوید یکی از برجسته‌ترین افراد در این زمینه پروفیسور راجر شای ۲۷ است که نوارهای ضبط شده پنهانی جنایات زبانی نظیر تهدید، رشوه دادن، اخراج، توطئه که توسط پلیس مورد استفاده قرار می‌گیرد را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. جنایات زبانی بعداً در این مقاله مورد بحث قرار می‌گیرند. شناسایی صدای گوینده رایج‌ترین شکل شناسایی است که در زبان‌شناسی حقوقی انجام می‌شود.

۵.۴. تعیین معنای مکالمه

زبان‌شناس حقوقی قادر است متون حقوقی را تفسیر کند، به این ترتیب که معنی کلمات عامیانه یا مبهم را می‌دهد و در مواردی که معنای مورد مناقشه در قراردادها وجود دارد، در خصوص عبارات خاصی که تهدید یا افترا در آن‌ها به چشم می‌خورد شواهدی ارائه می‌دهد.

۲۴ Rui Sousa-Silva

۲۵ Sumit Kumar and Surbhi Mathur

۲۶ patchwork

۲۷ Roger Shuy

پس زبان‌شناسی در تشخیص جرائم سایبری نظیر افترا، کلاهبرداری و سرقت که به‌صورت آنلاین و با استفاده از فناوری‌های رایج مانند رایانه، اینترنت و تلفن‌های هوشمند وجود دارد، کاربرد دارد.

اختلافات و مناقشات مارک‌های تجاری و نقض کپی‌رایت

زبان‌شناسان حقوقی می‌توانند نه تنها در تحقیقات جنایی بلکه در زمینه پرونده‌های مدنی به‌عنوان متخصص در تشخیص مناقشات علائم تجاری و مشکلات کپی‌رایت نظیر تشخیص سرقت ادبی نیز فعالیت نمایند. به‌عنوان مثال (شای، ۲۰۰۲) در مقاله خود پرونده شرکت مک دونالد را مثال زده است، وی در این پرونده به‌عنوان زبان‌شناس فعالیت داشته که در آن مک دونالد از شرکت‌هایی که پیشوند Mc را در علائم تجاری خود دارند نظیر " Mc Sleep, Mc Fries, Mc Fish, and Mc Shakes " شکایت نموده و درخواست کنترل کامل بر این پیشوند داشته است.

۶. فضای سایبری

واژه سایبر برگرفته واژه یونانی «Kybernetes» به معنای مجازی، غیرملموس است. اصطلاح فضای سایبر یا دنیای مجازی برخط، واژه‌ای است که اولین بار توسط ویلیام گیسون در رمانی با عنوان نیورومانس در سال ۱۹۸۴ مورد استفاده قرار گرفت (پاکزاد، ۱۳۸۸:۲۱). فضای سایبری محیطی مجازی و غیرملموس در شبکه‌های بین‌المللی است که این شبکه‌ها از طریق شاهراه‌های اطلاعاتی نظیر اینترنت به هم متصلند، می‌باشند، این فضا قابل استفاده و در دسترس همگان است و اطلاعات همه در آن موجود است. رایانه و فضای سایبری از موضوعاتی است که تحولات گسترده‌ای در زندگی بشر ایجاد کرده است. محتوای سایبری شاخصی مستقل برای تعریف عصر جدید است. این فضا در کنار دستاوردهای مهم و فرصت‌های نوظهوری که در اختیار مردم و دولت‌ها قرار داده، مسائل و چالش‌هایی نیز برای ایشان به ارمغان آورده است. برای بهره‌برداری و استفاده درست از این فضا باید هنجارهایی را نیز رعایت کرد که تخطی از آنها آسیب‌هایی را به دنبال خواهد داشت که بعضی از آنها باعث ایرادات جدی حقوقی جرم‌انگاری و مجازات می‌گردند. نظر به خصوصیات و ویژگی‌های خاص جرائم سایبری، صیانت از مشکلات و خطرات آن نیازمند اقدامات پیشگیرانه است.

۷. جرم و جرم‌شناسی

در نظام‌های حقوقی کشورهای جهان تعاریف متعددی از "جرم" شده است. (بوشهری، ۱۳۷۹:۱۷) در تعریف جرم می‌گوید " جرم هر عمل یا ترک عملی است که از انسان سرزده، آسیب رسانده، حکومت جلوگیری از آن را لازم دیده، برای مسئول آن، مجازاتی که مستلزم رسوایی و بدنامی است، به موجب قانون مقرر داشته باشد". بنابراین در تعریف جرم چهار رکن اساسی " فعل و ترک آن، آسیب به جامعه، مجازات مجرم و حکم قانون" وجود دارد. که فعل و ترک فعل و حکم قانون ارکانی هستند که رابطه نزدیکی با دانش زبان‌شناسی دارند چرا که در زبان‌شناسی نقش‌گرا زبان چیزی جز یک عمل اجتماعی نیست و این عمل می‌تواند از نوع گفتار یا نوشتار یا تلفیقی از هر دو باشد. (همان)

جرم‌شناسی علمی است که به مطالعه جرائم می‌پردازد و ایجاد، توسعه و پیشگیری از جرم و جنایت از طریق قانون و سایر علوم مانند روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، زیست‌شناسی و پزشکی مورد بررسی قرار می‌گیرد. جرم‌شناسی علمی کاربردی است که به متخصصینی در زمینه‌های مختلف نیاز دارد. جنایات به‌صورت‌های مختلف و روش‌های مختلف صورت می‌گیرند. درواقع، تعریف جامع و قابل‌قبول از جرم‌شناسی دشوار است. دیکشنری لانگمن جرائم را به‌عنوان 'فعالیت‌های غیرقانونی به‌طور کلی' تعریف می‌کند.

۸. جرائم سایبری

بیش از صد سال است که علم جرم‌شناسی همواره در پی کشف عوامل جرم‌زا و شرایط موثر در پیدایش رفتار جنائی بوده تا با بهره‌گیری از تمامی تخصص‌های علمی به روش‌های پیشگیری از ایجاد، وقوع جرائم و راه‌های درمان، اصلاح و تربیت بزهکاران دست یابد. چنین

کاری تا اوایل دهه شصت و همزمان با پیدایش جرایم سایبری (cyber crime) که مفهومی جدیدی است که هم‌زمان با رشد روزافزون فضای مجازی قابل بررسی است، صرفاً در دنیای حقیقی انجام می‌شده است. می‌توان گفت نقاط مشترکی در مطالعات تطبیقی جرایم فضای حقیقی و مجازی وجود دارد، ولی جرایم سایبری مرزهای مطالعاتی جدیدی برای جرم‌شناسان در پی داشته است و در سیر تحول خود، چالش مفهومی و مصداقی برای حقوق جزای سنتی ایجاد نموده و با توجه به اینکه دنیای مجازی دنیایی جدید است، مجرمان سایبری نیز از لحاظ جرم‌شناسی از مجرمان عادی متفاوت بوده و لذا جرایم سایبری ادبیات تخصصی خاص خود را نیز دارد.

می‌توان جرم‌شناسی سایبری را مطالعه عوامل ایجاد و انجام جرم در فضای مجازی، تأثیرات آن بر دنیای حقیقی و راهکارهای پیشگیری از بروز این جرایم نامید. در واقع جرم سایبری نوعی از جرم است که با استفاده از رایانه، در فضای سایبری و یا بر علیه افراد دیگر به وقوع می‌پیوندد. فردی که در جرایم سایبری مرتکب جرم می‌شود، با ذهنیت عدم شناسائی، سهولت انجام و گستردگی ارتکاب برخی بزه‌ها در این فضا است. این فضا بستر مناسبی برای بروز برخی خلأهای شخصیتی، روانی و همچنین زبانی برای وی خواهد شد و لذا شخصیت واقعی او به عنوان بزهکار سایبری در همان شخصیت مجازی وی تجلی می‌یابد که این موضوع امر مهمی در مطالعات جرم‌شناسی سایبری است.

سه ویژگی اصلی جرائم سایبری عبارتند از پیچیدگی تکنولوژی، دوم عدم توانایی در شناخت ابعاد پیچیده و فنی جرائم سایبری به دلیل پیچیده بودن فضای سایبر و سوم تنوع و گوناگونی جرائم سایبر به دلیل تحول و توسعه فضای سایبر، توان مرموز سازی جرائم سایبری.

عناوین جرایم سایبری بر اساس قانون جرایم رایانه‌ای جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۸ به شرح زیر است که میتوان آنها را به چهار دسته تقسیم نمود:

- دسته نخست، جرائم علیه محرمانگی، تمامیت و دسترس پذیری سیستم‌ها و داده‌های رایانه‌ای. این جرائم به ترتیب عبارتند از دسترسی و شنود غیرمجاز، مختل کردن داده‌ها، سوءاستفاده از دستگاهها.
- دسته دوم، جرائم مرتبط با رایانه که عبارتند از دو جرم جعل و کلاهبرداری.
- دسته سوم، جرائم مرتبط با محتوا، جرائم مرتبط با هرزه‌نگاری کودکان که این جرائم جزو جرائم مرتبط با محتوای داده‌های رایانه‌ای محسوب میگردند.
- دسته چهارم، جرائم مرتبط با نقض حق نشر و حقوق مرتبط، جرائم مربوط به نقض حقوق مالکیت فکری) و حق نشر. (جلالی فراهانی، ۱۳۸۹)
- دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات و مشارکت در محیط آنلاین به سرعت در حال توسعه است و به مراتب توجه کمتری به خطرات ناشی از این فضا به ویژه سوءاستفاده برخط می‌شود. برای مثال جرائم سایبری جدیدی برای گسترش هنجارهای اجتماعی و فرهنگی فراهم می‌شود. جرائم فضای مجازی دسته‌بندی‌های مختلفی دارد که رایانه نقش اساسی در تغییر مفهوم و مصداق جرم در این فضا دارد، لذا دسته‌بندی جرائم نیز با محوریت آن ارائه می‌شود. (بهره‌مند و همکاران، ۱۳۹۷) می‌نویسند در بیشتر نوشته‌ها، بزه‌های رایانه‌ای را بزه‌هایی دانسته‌اند که در تحقق آن‌ها، فضای سایبر یا نقش موضوع جرم را دارد یا نقش وسیله جرم.

۹. آسیب‌های فضای سایبری

برخی از خطرات و آسیب‌های فضای مجازی که در " پیام‌رسان‌ها، وبگاه‌های شبکه‌های اجتماعی، اتاق‌های گفت و گو، ایجاد یا حفظ وبلاگ‌های خاص، ارسال یا دریافت عکس(های) دیجیتال، بارگیری یا تماشای فیلم، تماشای کارتون، بازی‌های آنلاین، تصاویر و غیره اتفاق می‌افتد عبارتند از حمله سایبری، آزار و اذیت عاطفی، ایجاد بدنامی، ترس و ارعاب، محرومیت اجتماعی، توزیع محتوای صریح و خشن جنسی، آزار و اذیت جنسی، استعمار جنسی آنلاین، تولید، توزیع و استفاده از مواد کودک آزاری جنسی،

هرزه‌نگاری کودک، پورنوگرافی و تهدید به خشونت، سرقت هویت، کلاهبرداری، قمار، قاچاق، خشونت، اعتیاد، کلاهبرداری اینترنتی، نژاد پرستی، تعصبات مذهبی، پخش زنده سوءاستفاده‌ها اغوای کودکان، اخاذی و زورگیری جنسی، اغواگری، ارسال تصاویر کودک آزاری و محتوای غیرقانونی در اینترنت، قاچاق و بهره برداری از کودکان، عکس انداختن از کودکان، دوستی و ارتباط با کودک، مورد سوء استفاده قرار گرفتن از شناسه اینترنتی و از دست دادن اطلاعات بحرانی و اطلاعات شخصی (افشای اطلاعات شخصی)، آشنایی با محتواهای جنسی، سوء استفاده جنسی، استثمار مذهبی، جداسازی از دنیای واقعی، مورد تهدید یا تحقیر واقع شدن، چالش‌های جسمی همچون چاقی و یا بی‌اشتهایی، رفتار ضد اجتماعی، تنش‌های روانی (در خانه و بی‌احترامی به خانواده)، افکار و رفتارهای خودکشی، ناامیدی، خشونت، نفرت، پذیرش ارزشهای نامناسب، ذهنیت جنایی، از دست دادن پول، دوستی بصورت آفلاین (ملاقات و رابطه جنسی)، دزدی نرم افزار، موسیقی یا فیلم، کتابهای الکترونیکی و هک کردن، توزیع نرم افزارهای جاسوسی و ویروس‌ها، نقض حقوق مالکیت معنوی از پرونده‌های محافظت شده (بارگیری/اشتراک فایل)، فروش/خرید محصولات غیرقانونی (مواد مخدر، سلاح و غیره)، اعتیاد به اینترنت و بازی‌های آنلاین، سرقت کارت اعتباری والدین، هزینه بیش از حد (هزینه بالا استفاده از اینترنت)، خرید و فروش غیرمجاز ارقام بازی، زورگویی سایبری، آدم ربایی، تجاوز، آزار، برده‌گیری، افسردگی، عدم تحمل، افراط‌گرایی، محرومیت اجتماعی، انزوا، غفلت از خانواده و دوستان، گرفتن اطلاعات غیرمستقیم اطلاعات نادرست از افراد ناشناس، اصرار در تماس با کودک، مکالمات تهاجمی، ملاقات با شخصی که از طریق اینترنت آشنا شده‌اند، شایعات، مکالمات با محتوای جنسی با افراد هم سن، مکالمه با محتوای جنسی با افراد مسن^{۲۸} و نهایتاً آسیب‌های زبانی می‌باشد. مطالبه‌گری^{۲۸} در فضای مجازی عبارت است از درخواست، تحریک یا القاء، تشویق، وسوسه، متقاعدکردن، اغوا و گاهی تهدید و ایجاد ایده جرم در ذهن شخص دیگری برای ارتکاب جرم که مبنای درخواست یا تحریک در این زمینه استفاده از زبان است، که می‌توان جرایمی نظیر توطئه^{۲۹}، رشوه‌گیری^{۳۰}، تهدید^{۳۱}، شهادت دروغ و سوگند^{۳۲} و مواردی نظیر آن را نیز به این جرم افزود.

در سال‌های اخیر مطالعات زیادی در این خصوص انجام شده است ولی مطالعات موضوعی در خصوص پیشگیری رشد مدار زیاد نبوده است.

۱۰. جرایم زبانی

جرایم زبان طبیعتاً جرایم زبان‌شناختی هستند. (گیون، ۲۰۰۳) می‌گوید که برخی از تعاملات گفتاری وجود دارد که غیرقانونی هستند. به عبارت دیگر، جرائم زبانی با استفاده از برخی کنش‌های گفتاری غیرقانونی مانند دروغ‌گویی، پیشنهاد رشوه، تهدید، درخواست عمل غیرقانونی و استخدام خلاف‌کاران انجام می‌شود که این موضوعات با تجاوز، توطئه، درخواست، سرقت ادبی و تهدید و غیره نیز مرتبط می‌باشند و سهم قابل‌توجهی در زمینه شناسایی مسایل سایبری دارند. (شای، ۱۹۹۳) جرم‌شناسی با جنایات زبانی سروکار دارد و زبان شناسان حقوقی در این نوع موضوعات کمک زیادی می‌کنند. (تیرسما و همکاران، ۲۰۱۲) بیان می‌کنند که جنایات زبانی متفاوت از سایر جنایات هستند، در واقع در این جنایات، برخلاف سایر جنایات مانند قتل، تجاوز، ضرب و شتم و سرقت، آسیب فیزیکی به قربانی نمی‌رسد. نظریه کنش‌های گفتاری در سال ۱۹۶۲ توسط آستین معرفی شد و توسط (سرل^{۳۳}، ۱۹۶۹) و سایر زبان‌شناسان توسعه یافت.

^{۲۸} Solicitation Crime

^{۲۹} Conspiracy

^{۳۰} Bribery

^{۳۱} Threatening

^{۳۲} Perjury

^{۳۳} John Searle

آن‌ها معتقدند که گفتار می‌تواند صورت گرفته و هم‌زمان اطلاعات منتقل شود. کنشهای قانونی، کارگفت‌های بیانی^{۳۴} هستند و این بدین معناست که جملات و پاره‌گفته‌های حقوقی عموماً از نوع کارگفت‌های بیانی هستند (آفاگل زاده و همکاران، ۱۳۸۹).

۱۱. پیشگیری از جرائم

در خصوص پیشگیری از جرائم و انحرافات در دهه‌های اخیر تلاش‌های عمده‌ای مطابق بر معیارهای مختلف صورت گرفته است که هر کدام نواقص و کاستی‌هایی داشته‌اند. پیشگیری اجتماعی^{۳۵} و پیشگیری وضعی^{۳۶} مدتی است که توسط جرم‌شناسان و متخصصان پیشگیری در حال مطالعه و بررسی است. در بسیاری از اسناد بین‌المللی نیز کاربرد آن‌ها مقرر شده است.

بنا بر گفته مؤمنی (۲۰۱۱)، زبان‌شناسی حقوقی با نگاهی نو می‌تواند به بررسی چنین جرائمی بپردازد. او معتقد است که جرائم زبانی زیر بخشی از جرم‌شناسی و زبان‌شناسی است که برای مثال فعالیت در این زمینه را می‌توان با تجزیه و تحلیل مکالمه بین تعامل‌کنندگان و با تمرکز برکنش‌های گفتاری انجام‌شده، انجام داد. پلیس، متخصصان امور تحقیقاتی جرم، جرم‌شناسی و سایبری، می‌توانند از زبان‌شناسی و کاربرد آن در تحقیقات جرائم سایبری استفاده کنند. وی با عنوان کردن مثالی به این نکته اشاره می‌کند که بازجویی به‌عنوان یکی از فعالیت‌های مهم پلیس است که در آن اصول مختلف زبان‌شناسی از جمله اصول همکاری، طرح‌واره‌های ذهنی، قالب‌های ذهنی و طرح‌نوشته‌ذهنی، بافت حقوقی، استلزام، تلویح و بسیاری از اصول دیگر کاربرد دارند. استفاده از اصول زبان‌شناسی حقوقی می‌تواند به روند بازجویی موفق کمک کند و اجازه ندهد بازجویی به بی‌راهه کشیده شود.

۱۲. زبان‌شناسی سایبری

با گسترش استفاده از فناوری ارتباطات در سالهای اخیر، زبان سایبری و زبان‌شناسی اینترنتی نیز موضوع بحث‌های زبان‌شناسی در میان محققان بوده است. علیرغم اینکه زبان سایبری به‌عنوان موضوعی نوظهور هنوز در حلقه زبان‌شناسی به‌طور گسترده پذیرفته نشده است و تعاریف زبانی دقیقی در مورد آن وجود ندارد با این وجود، این پدیده جدید علاقه بسیاری از افراد را برانگیخته است. به عنوان مثال، دیوید کریستال (۲۰۰۵) در مقاله‌ای تحت عنوان "حوزه‌های زبان‌شناسی سایبری"، زبان‌شناسی سایبری را تجزیه و تحلیل هم‌زمان زبان در همه زمینه‌های فعالیت‌های اینترنتی نظیر پست الکترونیکی، چت روم‌های مختلف، بازی‌ها، پیام‌رسان‌های فوری، صفحات وب، ارتباطات واسط رایانه‌ای^{۳۷} و پیام کوتاه تعریف می‌کند.

به نظر نگارنده، با توجه به اینکه جرم‌ها در فضای سایبری متنوع است، تنها نظریه‌های جرم‌شناسی و حقوقی برای درک کامل ماهیت این جرایم کفایت نمی‌کند، لذا با نگاهی جامع‌نگر و ترکیبی می‌توان به درک کاملی از ماهیت پیچیده جرائم فضای سایبری دست یافت و با در نظر گرفتن اصول گفتمان در زبان‌شناسی و پیوند آن با آموزه‌های حقوقی و جرم‌شناسی سایبری، می‌توان از عوامل خطرزای بزهکاری و انحرافات در فضای مجازی پیشگیری کرد.

بحث و نتیجه‌گیری

زبان‌شناسی مطالعه علمی زبان‌ها است و هنگامی که در حل جرایم یا مشکلات حقوقی به کار می‌رود، به آن زبان‌شناسی حقوقی گفته می‌شود. زبان‌شناسی حقوقی منجر به حل مشکلات مربوط به مسائل زبانی از طرق مختلف نظیر مشاهده الگوها، تفاوت‌ها در گفتار یا

۳۴ locutionary acts

۳۵ Social Prevention

۳۶ Situational Prevention

37 computer-mediated communication (CMC)

محتوای نوشتاری می‌شود. زمینه‌های زبان‌شناسی به حقوق‌دانان فرصتی برای ارتقای اعتبار حق و عدالت می‌دهد. زبان و قانون مسیر طولانی را در کنار یکدیگر پیموده‌اند و در جنبه‌های متمایز خود و نیز جنبه‌های بین رشته‌ای رشد کرده‌اند. این مسئولیت بر عهده زبان‌شناسان حقوقی است که تحقیقات را به مرحله اجرا درآورده و راه‌حلهایی برای تفسیر نادرست و ابهام‌هنجارهای قانونی ارائه دهند. زبان‌شناسی حقوقی یکی از حوزه‌های نوظهور زبان‌شناسی کاربردی است. پس از آشنایی اجمالی با ماهیت و کارکردهای زبان‌شناسی و جرم‌شناسی، برای این که راهکارهای تلفیق زبان‌شناسی و حقوق در جهت‌دهی این دو حوزه به سوی حوزه نوظهور زبان‌شناسی سایبری-حقوقی، به طور کارآمد و مؤثر تدوین شده و به اجرا درآیند، باید مطالعات مقدماتی و پیش‌نیاز متنوع و عمیقی نظیر شناسایی هویت و خصایص مجرمان سایبری بر اساس انگیزه ایشان و خصوصیات بزه‌دیدگان سایبری و ارزیابی خطرپذیری آنان برای جهت‌دهی و میزان آموزه‌های پیشگیرانه برای آنان انجام داده و سپس بر اساس نتایج و بر طبق الگوهای زبان‌شناسی حقوقی و جرم‌شناسی، راهکارهای قابل اجرا و مؤثری پیشنهاد داد. هدف زبان‌شناسان حقوقی کمک به کارشناسان حقوقی در درک شواهد است. زبان‌شناسی حقوقی طیف گسترده‌ای از تکنیک‌های تجزیه و تحلیل از بُعد زبان‌شناسی ارائه می‌دهد. آنچه مسلم است این است که زبان‌شناسی و حقوق فصل‌های مشترک و هم‌پوشانی دارند که می‌توان بین آنها تعامل سازنده‌ای برقرار کرد، چون پیشبرد هم‌زمان آن‌ها می‌تواند آثار مثبت بسیاری به همراه داشته باشد. راهبردهایی که می‌توانند برای نهادینه‌سازی زبان‌شناسی سایبری با کمک راهکارهای زبان‌شناسی، حقوق و جرم‌شناختی پیشگیرانه رشد مدار سایبری مثمرترتر واقع شوند.

در پایان ضمن اشاره به نقش حاکمیت، راهکارهایی زبان‌شناختی برای مواجهه با چالش‌های فضای برخط ارائه می‌شود. (بهرمند و همکاران، ۱۳۹۷) می‌نویسند پیشگیری اطلاعاتی در خصوص جرائم امنیتی - سایبری می‌تواند نقش بسزایی در پیشگیری از این جرائم داشته باشد. اطلاع‌رسانی در خصوص تهدیدات سایبری می‌تواند جنبه آموزشی و هشداردهی داشته باشد. این وظیفه اغلب بر عهده نهادها و سازمان‌هایی است که نقش رسانه‌ای دارند.

در خصوص ایجاد نقش پررنگ‌تر حاکمیتی موارد ذیل از بعد زبان‌شناسی پیشنهاد می‌شود.

برنامه‌ریزی و نوشتن مقررات و کنوانسیون‌ها در جهت جلوگیری از جرائم سایبری، موافقت با انواع برنامه‌های پیشگیری رشد مدار و خانواده‌مدار، موافقت با تدوین برنامه‌های آموزشی-سایبری، ارتقاء سواد رسانه‌ای و آموزش رسانه‌ای، توجه بیشتر حاکمیت و قانون‌گذاران به حقوق اطفال در معرض خطر از بعد حریم زبانی، تدوین مجموعه قوانین جامع در خصوص حمایت افراد بزه دیده، الگوپردازی از قوانین کشورهای پیشرفته، گسترش باور و اعتقاد نزد کارگزاران قوه قضائیه در خصوص اعطای اختیارات به کارشناسان زبان‌شناسی حقوقی برای همکاری با کارشناسان حقوقی، بازنگری و تصویب کنوانسیون‌ها و قوانین حقوقی و زبانی در نهادهای ملی و مقررات‌گذار ارتباطی و فناوری اطلاعات و قوه قضائیه و شفاف‌سازی ساختار آن‌ها در خصوص وظایف و اختیارات زبان‌شناسان حقوقی، آموزه‌های زبان‌شناسی و حقوقی در جهت انجام موارد فوق‌الذکر تلفیق شود و مراکز اطلاع‌رسانی برخط برای ارائه مشاوره و توصیه‌های عملی به کارشناسان حقوقی، سیاست‌گذاران و پژوهشگران و مردم در ارکان مختلف ایجاد شود. توجه و توسعه همه‌جانبه معیارها و شاخص‌های حکمرانی خوب اهمیت بسزایی دارد که از طریق شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی صورت می‌گیرد. تقویت دسترس بودن مهارت‌های مرتبط از طریق آموزش و ظرفیت‌سازی، ترویج زبان‌شناسی حقوقی و نیز زبان‌شناسی سایبری در جهت به رسمیت شناختن آن و ایجاد استانداردها.

قابل ذکر است که بدون مشارکت جمعی و تلاش متخصصان، آموزگاران، مددکاران اجتماعی، قضات، روان‌شناسان، جامعه‌شناسان و به‌ویژه زبان‌شناسان، برای یافتن راه‌هایی برای پیشگیری و حل مشکل بزه‌کاری و تحت کنترل درآوردن آن، این مهم حل نخواهد شد.

هر علمی در ابتدای مطالعه و فعالیت با مخالفت‌ها و محدودیت‌هایی روبه‌رو می‌شود که زبان‌شناسی حقوقی از این موضوع مستثنی نبوده است. نظر به اینکه این علم نوظهور است پس راه زیادی برای اثبات خود در پیش رو دارد.

منابع فارسی

- آقا گل زاده، فردوس، فرازنده پور، فائزه. گلفام، ارسال. (۱۳۸۹). "تحلیل زبان‌شناختی آرای قضایی بر اساس الگوی خلاق: رویکرد حوزه زبان‌شناسی حقوقی"، فصلنامه پژوهش‌های زبان و ادبیات تطبیقی.
- آفاگل زاده، فردوس. (۱۳۹۱). زبان‌شناسی حقوقی (نظری و کاربردی)، چاپ دوم. تهران: نشر علم.
- آفاگل زاده، فردوس. فرازنده پور، فائزه. (۱۳۸۹). الگوهای خلاق آموزه‌های زبان‌شناسی در تحلیل آراء قضایی، تهران: نشر آرشیدا.
- بهره‌مند، حمیده، ذوالفقاری، داود. (۱۳۹۷). پیشگیری اجتماعی از جرائم امنیتی و سایبری. مطالعات حقوق کیفری و جرم‌شناسی، دانشگاه تهران، دوره ۴۸، شماره ۱، صص. ۲۷ تا ۴۶.
- جلالی فراهانی، امیرحسین. (۱۳۸۹). "کنوانسیون جرائم سایبر و پروتکل الحاقی آن به همراه گزارش‌های توجیهی". معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضائیه، تهران: نشر خرسندی، چاپ نخست.
- مؤمنی، نگار. (۱۳۸۹). "زبان‌شناسی قانونی: بررسی شهادت در دادگاه با توجه به ویژگی‌های زبانی"، مجله کارآگاه، دوره دوم، ۳ (۱۰)

منابع انگلیسی

- Ariani, M.G., Sajedi, F. & Sajedi, M. (2014) "Forensic Linguistics: A brief Overview of the Key Elements". *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 154, 222-225.
- Choudhary, S. and Mathur, S. (2018). "Significance of Forensic Stylistics in Fixing Authorship of Handwriting". P.2. *Journal of Forensic Sciences and Criminal Investigation*. Juniper Publishers. vol. 7. India.
- Correa, M. (2013). "Forensic Linguistics: An Overview of the Intersection and Interaction of Language and Law". *Kaboytyra/ Linguistics Kalbu Studijos*. 2013.23.NR. Studies about languages.
- Coulthard, M., Grant, T., & Kredens, K. (2011). *Forensic Linguistics*. In B. Johnstone, R. Wodak, & P. Kerswill (Eds.), *The SAGE Handbook of Sociolinguistics*, 529-544.
- Coulthard, M.. (2010). *Forensic Linguistics: the application of Language Description in Legal Contexts*. Editions de la Maison des sciences de l'homme.
- Crystal, D. (2003). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*, 5th Ed., UK. Blackwell Publishing Ltd.
- Crystal, D. (2007). *Language and the Internet*. Cambridge University press.
- Derin, T., Evizareza, Susy, Deliani and Budianto Humuddin. *Exploring the Past, Present, and Future of Forensic Linguistics Study: A Brief Overview*. P.1. Universitas Lancangkuning, Pekanbaru. Indoensia.
- Gao, J. (2010). "Review and prospects of the research of forensic linguistics in China". *The Journal of Asian Social Science*, 6(10), 55-75.
- Gibbons, J (2003). *Forensic Linguistics: An Introduction to Language in the Justice Systems*, Blackwell: USA.
- Grant, T., & Perkins, R. (2012). *Encyclopedia of Forensic Sciences*. Second Edition: Forensic Linguistics. Birmingham, UK: Aston University Centre for Forensic Linguistics. pp 174-177.
- Houtman, H. , Suryati, A. (2018). "The History of Forensic Linguistics as an Assisting Tool in the Analysis of Legal Terms". *Sriwijaya law review*, 2(2), 215-232.
<http://dx-doi-org/10.5755/joi.sal.o.23.5020>
<http://ssrn.com/abstract=2017652>. Brooklyn Law School Legal Studies. Research Paper.No.263.
- Khoiyi, A., Zadegan M., Biook B.. (2014). "Discourse of Law: Analysis of Cooperative Principles and Speech Acts in Iranian Law Courts". P.312. *Asian Journal of Education and e-Learning*. Vol.02. www.ajouronline.com.
- Lawrence, S. & Tiersma, P., (2012). *The Language of the Crime*.
- li, Xuehua. (2011). *The Study on Forensic Linguistic Analysis of Applied Linguistics Based on Data Analysis*. S.Lin and X.Haung (Eds): CSEE. PartV. CCIS218, pp528-532. Springer-Verlag Berlin Heidel-berg.
- Olsson, J. Luchjenbroer, J. (2013). *Forensic Linguistics*. A&C Black.
- Olsson, J., (2003). *What is forensic linguistics?* England: Nebraska Wesleyan University.
- Prasannanshu, (2012). *Law and Linguistics*. *Interdisciplinary Journal of Linguistics*, 5(J), 159-168.

- Shuy, Roger. (1993). *Language Crimes: the Use and Abuse of Language Evidence in the courtroom*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Sinha, S. (2015). *Forensic Linguistics and Forensic Phonetics: An Introduction*. Journal of Interdisciplinary and Multidisciplinary Research, p.155. Jawaharlal Nehru University, UP, India.
- Sousa-Silva, R. (2014). " Investigating academic plagiarism: A forensic linguistics approach to plagiarism detection ", International Journal for Educational Integrity · DOI: 10.21913/IJEL.v10i1.932
- Svartvick, J. (1968) *The Evans Statements: a case for forensic linguistics*. Gothenburg: University of Gothenburg Press.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی